

מדבר/ חיים גורי

יש אנשים שאינם יכולים להיות במקום הזה
צהוב להם מדי.
שקט שאפשר להשתגע.
יש אנשים שאלוהים גדול עליהם במדבר הזה.
אנשים נבהלים כשהם שומעים את הכוכבים בלילות.
אבל יש אנשים שנדבקים לשקט הזה, ואינם יכולים לשוב ולהפרד
ממנו.
אנשים אלה נשארים כאן.

אמונה ומדבר/ עמוס קינן

המדבר הוא בראשית. במדבר ברא אלוהים את השמיים ואת
הארץ. שם התקשה סלע היסוד המפעפע ממעמקים, משם שקע
הים והותיר על סלע היסוד את הסלעים שבאו לאחריו.
מה הפלא אם במדבר נגלה אלוהים אל אלה שעתידים היו
להאמין בו, ואם חדלו להאמין בו זה רק מפני שכבר אינם יודעים
הדרך אל המדבר.

המדבר/עמוס קינן

המדבר אינו יכול להחליט אם יישאר מדבר או לא.
רק האדם יכול להחליט על כך.
ירצה האדם יהפוך ארץ נושבת למדבר שממה, ירצה יהפוך את
המדבר לגן פורח.
לו אין ספק שהמדבר על אף היותו חסר אונים מול האדם יודע
היטב מה שהוא רוצה כשם שהאבן והמים יודעים מה הם רוצים
ואת רצונם הם מגלים בעצם היותם, אני משוכנע.

“...מי שאומר שהנוף הזה הוא דומם

אינו יודע מה הוא סח

השמש משחקת במקום, ומזיזה אותו.

הר הופך לצל,

וצל הופך לבקעה.

הנוף הוא מרקד,

רק שהריקוד הוא איטי

כאילו נרקד מעצמו...”

(נתן יונתן)

על ארץ ישראל והמדבר/ מרק טווין

“מכל הארצות הנודעות בנופן המכוער חושבתני שזו הראויה
לכתר האליפות. גבעות קרחות, צהובות וחזותן עלובה. העמקים
הם מדברים, מכוערים, שבשטחיהם צמחיה דלה, עטויה עצב ויגון.
ים המוות וים הגליל נמים בלב מרחב של גבע ומישור שבו אין
מבטך נתקל בשום גוון נעים, שום עצם מרתק, שום נוף ירוק...”

יש מדבר בעולם

ויש בעולם ים

אבל המקום שבו המדבר נושק לים

הוא בחזקת חסד.

ארץ בראשית

יכולים אנו שתהיה לנו ארץ בראשית בלי חופש: אפשר שתהיה ארץ בראשית בלי חיי אנוש כלל. אך אי אפשר שיהיה לנו חופש בלי ארץ בראשית. לא ייתכן שנהיה חופשיים בלי מרחבים של שטחים פתוחים מעבר לערים. שם יוכלו אנשים ונשים, ילדות וילדים לחיות לפחות חלק מחייהם בלי שום מגבלה לבר מזו של רצונם ויכולתם...

” אנו זקוקים לארץ בראשית כי אנו חיות בר. כל אדם זקוק למקום אליו יוכל ללכת ולצאת מדעתו בשלווה. כל נער חניך צופים ראוי למקום בו יתעה... כי לכל זוג כפות רגליים אנו זקוקים לעשר פרסאות של טבע ערום, מצוקים לקפוץ מהם. הרים להמדד וגם מדבריות...”

(רוח אדמה)